

PM

För ett hållbart resande till och från förskola och skola

Samverkan mellan förskola och skola, utbildningsförvaltningen och miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen gällande trafikplanering, beteendeförändring och Mobility management

Utbildningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen har i ett samarbete tagit fram detta PM för att tydliggöra vad som görs idag inom respektive förvaltning, och för att visa på hur arbetet med hållbart resande kan intensifieras och utvecklas.

Linköpings kommuns arbete med hållbart resande och Mobility management är idag en integrerad del i kommunens trafikplanering och skolans undervisning och verksamhet. Arbetet har som syfte att öka andelen hållbara resor och därmed uppnå den av kommunfullmäktige beslutade färdmedelsfördelningen till 2030. Arbetet är också en del i att nå kommunens mål om ett koldioxidneutralt Linköping 2025. En minskad biltrafik och en ökad andel som går eller cyklar bidrar till ett hållbarare Linköping.

Arbetet med undervisning, beteendeförändring och fysiska åtgärder syftar till att öka kunskapen om trafik och hållbart resande och till ett förändrat beteende bland barn, ungdomar och vuxna.

I Läroplan för grundskolan finns i flera avsnitt beskrivet rektors ansvar om att i olika ämnen integrera undervisning om trafik, närmiljö och trafikbeteende. Undervisning syftar bl.a. till att grundlägga hållbara resvanor hos barn och unga.

Huvuddelen av de aktiviteter som genomförts inom samhällsbyggnadsförvaltningen med syfte att öka andelen cyklister och fotgängare har varit riktade till målgruppen vuxna. För de beteendepåverkande aktiviteter som riktats till barn och unga har flertalet haft fokus trafiksäkerhet.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har det operativa ansvaret för kommunens Mobility management-verksamhet samt för trafiksäkerhetsarbete riktat till medborgare. Kommunstyrelsen är delfinansiär till Mobility management-verksamhet.

För ett hållbart resande till och från förskola och skola Vad görs idag? Vem ansvarar?

Fysiska åtgärder i trafikmiljö och Säker skolväg

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens arbetar i samarbete med skolor med att identifiera säkra skolvägar. Fysiska åtgärder vidtas i trafikmiljön, på gång- och cykelvägar, i skolornas närområden, när detta bedöms vara lämpligt för att stimulera ett hållbart resande till och från skolan.

Ansvar: Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens avdelning Stadsmiljö.

Resvaneundersökning

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen genomför, i samarbete med kommunens skolor, årligen en enkätundersökning om elevers resvanor till skolan. Lärare ansvarar för att elever under lektionstid svarar på frågor om på vilket sätt eleven rest till skolan aktuell dag.

Ansvar: Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens avdelning Stadsmiljö med hjälp av och i samarbete med skolan.

Barn/elevers lärande

I Läroplan för grundskolan beskrivs hur ämnesövergripande kunskapsområden ska integreras i utbildningens olika ämnen. Undervisning sker bl.a. utifrån målbeskrivningar i kursplaner gällande kunskaper om trafik, närområdets trafikmiljöer, regler och beteenden.

Ansvar: Förskolechef/Rektor.

Information till vårdnadshavare

Via skolråd eller motsvarande informerar och samarbetar skolan med vårdnadshavare kring trafiksituation och resande till och från skolan. Skolan informerar om lämplig angöring och parkering vid skolan. Vårdnadshavare ansvarar för hur eleven reser och tar sig till och från skolan. I aktiva skolråd och föräldragrupper drivs frågor om hållbart och säkert resande till och från skolan.

Ansvar: Förskolechef/Rektor i samarbete med vårdnadshavare.

Lokalisering av nya förskolor/skolor

I miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens planarbete utreds lämplig lokalisering av förskolor och skolor. Utgångspunkt är gemensamt framtagen *Vägledning för förskolor och skolor i samhällsplaneringen* som bl.a. lyfter fram kriterier kring hållbart resande och säker angöring för barn, elever och vuxna. I översiktplanearbete, i strategisk övergripande planering i samverkan mellan förvaltningarna och i detaljplanearbete fastställs lämplig lokalisering av nya förskolor och skolor.

Ansvar: Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens plankontor i samarbete med utbildningsförvaltningen.

Utformning av nya förskolor och skolor

Utbildningsförvaltningens *Skolmodell Lärmiljö Linköping, Lokal- och funktionsprogram* och *Vägledning för förskola och skola i samhällsplaneringen*, ligger till grund för hur beställning av nya förskolor och skolor utformas. I de olika programmen beskrivs utformning och funktioner i lokaler och utemiljöer och hur angöring och parkering bör anordnas.

Ansvar: Utbildningskontoret.

För ett hållbart resande till och från förskola och skola Utveckling av förvaltningarnas arbete - Projektförslag

Gemensamt projekt kring Hållbart resande

Syfte: Öka andelen barn, elever och vårdnadshavare som väljer att gå eller cykla till och från skolan.

Aktivitet 1 **Pilotförsök Skolråd Tornhagsskolan.**
Projektet arbetar tillsammans med Tornhagsskolans skolledning och skolråd. Skolrådets engagemang i trafiksituationen tas tillvara. Representanter i skolrådet får stöd av projektledare i att driva alternativa, hållbara och trafiksäkra färd sätt till och från skolan.
Pilotförsöket genomförs för att skapa en modell för ett ökat engagemang i föräldraråd och skolråd, gällande hållbart resande.
Ansvar: Projektledare.

Aktivitet 2 **Förbättra angöring och cykelparkeringar**
Fysiska åtgärder vid kommunens förskolor och skolor för att stimulera till att flera barn, elever och vårdnadshavare väljer att cykla till förskolan/skolan.
Identifiera förskolor och skolor med angöring och bristfälliga cykelparkeringar. Tillsammans med berörda fastighetsägare och efter samråd med trafikingenjörer, ta fram och vidta fysiska åtgärder som bedöms som lämpliga.
Ansvar: Utbildningskontorets Lokalsamordnare.

Aktivitet 3 **Lokalisering av nya förskolor och skolor**
Utreda vilka krav och kriterier som behöver tydliggöras och stärkas för att öka förutsättningarna för ett hållbart resande till och från skolan. Genomgång av planerad lokalisering av kommande förskolor och skolor.
Ansvar: Trafikingenjör avd. Stadsmiljö i samråd med utbildningsförvaltningens Lokalsamordnare.

Organisation Projektets **styrgrupp** föreslås bestå av två representanter från respektive förvaltningsledning.
Referensgrupp föreslås bestå av representant från skolledningen Tornhagsskolan, trafikingenjör från avdelning Stadsmiljö på miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, sakkunnig Grundskola och lokalsamordnare på utbildningsförvaltningen.
Projektledare utses och anställs på miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Budget	<p>Barn- och ungdomsnämnden finansierar investeringar kopplade till åtgärder för förbättrade cykelparkeringar vid förskolor och skolor.</p> <p>Samhällsbyggnadsnämnden finansierar kostnad för projektledare och kostnader kopplade till fysiska åtgärder i trafikmiljö i förskolan- och skolans närmiljö.</p> <p>I projektet övriga berörda personalresurser finansieras inom respektive förvaltning.</p>
Tidplan	2018-xx-xx -
Uppföljning	<p>Pilotförsök Skolråd Tornhagsskolan. Via resvaneundersökning följa förändring av val av färdmedel till skolan.</p> <p>Förbättra angöring och cykelparkeringar Redovisa antalet åtgärdade förskolor och skolor. Via resvaneundersökning följa förändring av val av färdmedel till skolan.</p> <p>Lokalisering av nya förskolor och skolor Redovisa ev. förändrade krav och kriterier gällande lokalisering.</p>

Deltagare i arbetet med framtagande av PM För hållbart resande till och från förskola och skola, har varit:

Miljö och samhällsbyggnadsförvaltningen

- Marie Hägglund, Projektledare
- Sandra Viktor, Kommunikatör
- Jonas Nyberg, Trafikingenjör

Kommunledningsförvaltningen

- Helena Koch, Miljöstrateg

Utbildningsförvaltningen

- Mia Pihl, Lokalsamordnare
- Christer Gunnarsson, Lokalsamordnare